

Daarom adviseerde ik Amsterdam zich niet zozeer te richten op medailles, toegangkaartjes en vlaggetjes, maar bijvoorbeeld op de uitnodigingsbrief voor het leggen van de eerste steen voor het Olympisch Stadion.

GEEN WOORDEN MAAR DADEN IN AMSTERDAM

Jurryt van de Vooren

Op 8 augustus had ik in *Het Parool* een primeur: verzamelaar Jaco Treurniet uit Harderwijk bracht zijn enorme collectie memorabilia van de Olympische Spelen van Amsterdam 1928 naar de veiling. Dat ik binnen een week zelf een hoofdrol zou spelen in deze affaire wist ik toen nog niet.

Jaco Treurniet is een particulier die in veertig jaar een collectie opbouwde over de Olympische Spelen van 1928 in Amsterdam, groter dan welke instelling dan ook voor elkaar had gekregen. Vanwege zijn leeftijd en gezondheid wilde hij er al jarenlang afstand van doen, met als hoop dat hij alles in één keer kon overdoen aan de gemeente Amsterdam, NOC*NSF of het Olympisch Stadion.

Het ontwerp in gips voor de officiële herinneringsmedaille van Amsterdam 1928.

Overleg mislukte keer op keer vanwege onenigheid over het bedrag dat de collectie moest opbrengen. Het laatste gesprek dat Treurniet voerde, was met de gemeente Amsterdam, maar ook dat liep stuk. En zo meldde zich MPO Veilingen uit IJsselstein, die aan Treurniet aanbod zijn verzameling per opbod te verkopen. Dat zou gaan plaatsvinden op 14 augustus en een kleine week daarvoor plaatste *Het Parool* mijn verhaal hierover.

Advies

Die publicatie is niet onopgemerkt gebleven, want meteen erna begon een overleg tussen het Olympisch Stadion, de gemeente Amsterdam, het Amsterdam Museum, NOC*NSF en Bouwinvest, de eigenaar van het Olympisch Stadion. Om te voorkomen dat de complete collectie-Treurniet verloren zou gaan voor Amsterdam werd een strategie bepaald om op de veiling alsnog belangrijke objecten aan te schaffen.

Op verzoek van deze partijen schreef ik een advies over de belangrijkste kavels waarop Amsterdam zich zou moeten richten, met de nadruk op de museale waarde. Dat is iets heel anders dan verzamelaarswaarde, die meer is gebaseerd op het object zelf. Het belang van Amsterdam bij deze veiling lag toch eerder bij de objecten die de bredere maatschappelijke en historische context van deze Olympische Spelen laten zien.

Daarom adviseerde ik Amsterdam zich niet zozeer te richten op medailles, toegangkaartjes en vlaggetjes, maar bijvoorbeeld op de uitnodigingsbrief voor het leggen van de eerste steen van het Olympisch

Met die strategie nam ik namens Amsterdam plaats op de veiling.

Stadion en een circulaire van Pierre de Coubertin. Hiermee kunnen grotere verhalen worden verteld, zoals de bijzondere architectuur van het stadion en de plaats van 1928 in de olympische geschiedenis.

De verschillende partijen bepaalden verder wat de kroonjuwelen van de collectie waren, die heel belangrijk zouden zijn voor Amsterdam om te kunnen exposeren. Dat betrof onder meer een houten klomp met een groot aantal handtekeningen van Amerikaanse deelnemers, zoals die van de zwemmer Johnny Weissmuller, die twee gouden medailles won op de Spelen. Verdere 'kroonjuwelen' waren het officiële olympische jasje van atleet Jan Zeegers, een ontwerp in gips voor de officiële herinneringsmedaille van Amsterdam 1928 en een zilveren schaal met de handtekeningen van de juryleden van de olympische zeilwedstrijden.

Met die strategie nam ik namens Amsterdam plaats op de veiling, samen met Maarten Jansen van het Amsterdam Museum. NOC*NSF stuurde Ben Hilgers als eigen vertegenwoordiger, met wie vooraf ook was overlegd. Zo bleken alle partijen in staat om zo'n zestig kavels te verwerven, waaronder de genoemde kroonjuwelen. Over het beschikbare bedrag worden geen uitspraken gedaan, behalve de mededeling dat het niet nodig bleek om dat in zijn geheel aan te spreken.

Publieke reactie

Ook buiten het Amsterdamse overleg heerste opwinding. Mark Versteegen, hoofd sponsoring van KPN, begon op Twitter een actie om geld op te halen om alsnog de collectie-Treurniet in zijn geheel op te kopen. Dit bleek onhaalbaar, maar het is opvallend hoeveel positieve reacties Versteegen kreeg. Vooraanstaande sportmarketeers als Frank van den Wall Bake en Bob van Oosterhout sloten zich bij hem aan, net als Frits Barend en Maarten Treurniet – inderdaad: de zoon van.

Het parkeerbewijs dat van historisch belang is, omdat het parkeersymbool (P) een uitvinding is voor de Olympische Spelen van Amsterdam 1928.

Van Oosterhout plaatste zelf nog twee tweets over de veiling: 'Vanuit de USA volg ik vol ongeloof de ontwikkelingen rondom de Olympische Treurniet collectie. In mijn ogen zegt deze situatie alles over de stappen die we in ons land nog moeten zetten om tot een échte (trotse) sportcultuur te komen!'

Binnen een week bleek opeens meer mogelijk dan wat in de jaren vooraf aan goede voornemens was uitgesproken. Dat is hoopvol, omdat de Amsterdamse partijen nu snel een actieplan moeten maken over de berging en vertoning van het verworven materiaal over Amsterdam 1928. De klomp met de handtekening van Weissmuller en het jasje van Zeegers moeten zo snel mogelijk aan het publiek worden getoond, samen met andere objecten uit 1928 – zowel van de veiling als uit collecties die al in Amsterdam en daarbuiten bestaan. Het is daarom goed om te zien dat belangrijke sportmarketeers en sportjournalisten zich zo betrokken voelen bij ons nationale sportieve erfgoed.

Na jaren praten en het hebben van voornemens is het nu eindelijk tijd voor actie, of, zoals ze in een andere grote stad zeggen: geen woorden maar daden! In juni 2016 is het EK atletiek in het Olympisch Stadion in Amsterdam, en dat zou een ideaal moment voor alle betrokken partijen moeten zijn om zich op te richten. Zodat zowel Amsterdam als Nederland eindelijk eens zijn sporthistorische erfgoed koestert en niet opnieuw achter de feiten aan hoeft te rennen als een belangrijke verzamelaar zijn collectie naar een veiling brengt.